

Högskolan
Kristianstad

Självständigt arbete (examensarbete), 15 hp, för Kandidatexamen i Personal och arbetslivsvetenskap VT 2021

Välbefinnandet hos kabinpersonal efter uppsägning på grund av Covid-19

En kvalitativ studie på hur välbefinnandet har påverkats hos kabinpersonal som blivit uppsagda på grund av Covid-19

Mirlind Mejinolli & Daniel Mile

Författare

Mirlind Mejinolli, Daniel Mile

Titel

Välbefinnandet hos kabinpersonal efter uppsägning på grund av Covid-19 - En kvalitativ studie på hur välbefinnandet har påverkats hos kabinpersonal som blivit uppsagda på grund av Covid-19

Handledare

Pär Pettersson

Sammanfattning

Syftet med studien är att studera konsekvenserna av uppsägningar på kabinpersonal inom flygbranschen som skett på grund av Covid-19. Tidigare forskning pekar på att uppsägningar har en negativ inverkan på individer som blivit uppsagda och att de berördas hälsa kan påverkas både psykiskt och socialt. Som utgångspunkt för vår studie har vi använt olika studier och teorier, bland annat Aaron Antonovskys salutogena teori (1996). Den handlar om faktorer människan behöver för att ha en känsla av sammanhang, och därmed må bra. Teorin består av tre hälsokomponenter, *meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet*.

Studien har haft en kvalitativ ansats i form av semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Åtta personer med olika kön, åldrar och arbetslivserfarenheter har intervjuats. Informanterna har valts utifrån ett bekvämlighets- och snöbollsurval. Genom analysarbete har vi kunnat identifiera olika teman som våra informanter återkommande berörde under våra intervjuer.

Studiens resultat visar att många av våra informanter fortfarande identifierar sig med yrkesrollen och samtliga vill återvända till arbetet så fort chansen ges även om många funnit nya utmaningar och gått vidare i sina liv. De mest framträdande faktorerna till varför arbetet uppskattades så mycket var den ekonomiska faktorn, den sociala faktorn samt livsstilen som arbetet medfört. När uppsägningen uppstod, hamnade flera av informanterna i någon form av depression. I efterhand berättar de att uppsägningen bidragit till att de känner sig mentalt starkare. Detta då informanterna haft tid och ork att fokusera på sin psykiska hälsa och sitt eget välbefinnande.

Ämnesord

Psykisk hälsa, social hälsa, kabinpersonal, arbetslöshet, Covid-19, välbefinnande

Förord

Vi vill varmt tacka alla som har medverkat och stöttat oss under arbetets gång. Framförallt vill vi tacka de deltagare som tog sin tid att ställa upp i intervjuer, utan er hade arbetet inte varit möjligt att genomföra. Vi vill även tacka vår handledare Pär Pettersson för ett bra samarbete och alla värdefulla förslag under arbetets gång.

1. Inledning	4
2. Syfte	5
3. Tidigare forskning	5
4. Begreppsdefinitioner	8
4.1 Psykisk hälsa	8
4.2 Social hälsa	8
4.3 Välbefinnande	8
4.4 Arbetslöshet	9
5. Metod	9
5.1 Val av metod	9
5.2 Deltagare	10
5.3 Intervjuguide	10
5.4 Datainsamling	11
5.5 Dataanalys	11
5.6 Forskningsetiska utgångspunkter	12
6. Resultat	12
6.1 Identitet och livsstil	12
6.2 Självkänsla	14
6.3 Socialt sammanhang	15
6.4 Ekonomin	16
6.5 Struktur i vardagen	16
7. Diskussion och slutsats	17
7.1 Metoddiskussion	17
7.2 Diskussion av resultatet	18
8. Framtida forskning	22
Referenslista	24
Bilagor	26

1. Inledning

Covid-19 och dess spridning har orsakat ett stort mänskligt lidande och en global samhällskris i hela världen. Den 11 mars 2020 deklarerade världshälsoorganisationen WHO att Covid-19 är en pandemi som brutit ut. Senast en pandemi drabbade så många människor världen över var ungefär 100 år sen då den spanska sjukan bröt ut och orsakade 50 miljoner dödsfall (CDC, u.d). Så många fall har hittills inte lett till dödsfall men över 100 miljoner människor har blivit smittade med sjukdomen Covid-19. I Sverige har närmare en halv miljon människor blivit smittade och ungefär 13000 människor har avlidit till följd av detta virus i Sverige (Worldometer, hämtad 2021-03-10).

Utöver alla sjukdomsfall och dödsfall har pandemin skapat stora problem för världsekonomin. Många branscher har påverkats negativt av att människor valt att stanna hemma i större utsträckning för att ta sitt ansvar och stoppa smittspridningen. Bland de branscher som blivit mest påverkade finns hotell och restaurang-, transport- och industribranschen (Arbetsförmedlingen, 2020). Som konsekvens av att dessa branscher gått dåligt har anställda i de berörda branscherna blivit uppsagda på grund av ekonomiska skäl eller arbetsbrist. Arbetslösheten var i december 2020 uppe på 8.2 % vilket innebär att den har ökat med 2.2 procentenheter i jämförelse med december 2019 (SCB, 2021). Bland de ovan nämnda branscherna ingår flygbranschen i transportbranschen. Denna bransch har blivit mycket påverkad på grund av att färre människor har rest. Dels på grund av att de inte vill bidra till smittspridningen men även på grund av olika myndigheters rekommendationer och förbud mot resande under pågående pandemi. Swedavia, som driver tio av de största flygplatserna i Sverige har uppgett att i juli 2020 flög 486,000 människor via deras flygplatser, jämfört med året innan då 3,8 miljoner människor flög under samma period. Alltså en minskning med 87 procent (Swedavia, 2020). Många flygbolag har således varit konkurshotade sedan pandemin bröt ut vilket har gjort att bolagen har sagt upp många av sina anställda för att minska kostnaderna.

Allt fler i samhället har blivit arbetslösa och detta kan ha en påverkan hos människans psykosociala hälsa (Oinas & Roman, 2018). När den psykiska och sociala hälsan påverkas negativt kan det uttrycka sig i former som exempelvis identitetsförlust, depression och stress. Den ekonomiska faktorn är viktig men det finns även andra fundamentala aspekter som en människa förlorar vid en uppsägning. Människan är komplex och för vissa är ekonomin möjligtvis enda anledningen till varför man arbetar men för andra kan exempelvis de sociala faktorerna vara större anledningar. Det kan handla om att man socialiserar sig med kollegor, man känner att man bidrar med sitt arbete eller till samhället eller att man känner att man har en meningsfull vardag.

Inom flygbranschen finns det olika yrkeskategorier och exempel på dessa är piloter, personal som tar emot bagage och kabinpersonal. Kabinpersonal är yrken som till exempel flygvärd och flygvärdinna (Transportstyrelsen, 2020). Att arbeta som kabinpersonal innebär en speciell livsstil eftersom man har långa arbetsdagar och man är borta hemifrån mycket. För de personer som arbetat som kabinpersonal, har en uppsägning istället lett till en stor

omställning i livet vilket kan komma att påverka hälsan på olika sätt. Av den här anledningen kommer vi ta reda på hur deras psykiska och sociala hälsa har påverkats. Därutöver kommer vi även studera vilken inverkan uppsägningen har haft på individernas välbefinnande. Vidare vill vi veta vad som ligger till grund för detta. Genom arbetet kommer vi återkommande att beröra begrepp som vi anser vara betydelsefulla för vår studie.

Arbetet kommer följa en struktur där vi inledningsvis kommer presentera en litteraturgenomgång som inleds med definitioner av begrepp som är relevanta för studien. Därefter kommer vi presentera tidigare forskning och teorier inom forskningsämnet. Vi kommer sedan redogöra vårt val av metod, deltagare, intervjuguide, datainsamling och forskningsetiska utgångspunkter. Slutligen kommer studiens resultat läggas fram där vi sedan i diskussionsdelen knyter samman studiens resultat med tidigare forskning och teorier. Diskussionsavsnittet innehåller även en metoddiskussion där vi för en diskussion om vårt val av metod kopplat till studiens syfte. Avslutningsvis sammanfattar vi studien med en slutsats, studiens praktiska implikationer samt förslag till framtida forskning.

2. Syfte

Syftet med studien är att undersöka konsekvenserna av uppsägningar på kabinpersonal inom flygbranschen som skett på grund av Covid-19. Vidare vill vi närma oss individernas hälsa och välbefinnande.

3. Tidigare forskning

Det har gjorts flera studier angående undersökningar av konsekvenserna för arbetslöshet och dess påverkan på hälsan. De psykologiska effekterna av arbetslöshet har studerats länge. Redan vid 1930-talet genomfördes en studie som presenterar att en allmän slutsats är att arbetslöshet tenderar att göra människor allt mer känslomässigt instabila (Eisenberg & Lazarsfeld, 1938). I deras studie granskas tidigare forskning som behandlar olika områden kring arbetslöshet och dess hälsoeffekter. De presenterar arbetslöshetens effekter på personligheten, hur det kan leda till en ökad instabilitet och därav en nedsänkt moral. Detta visar på att området har studerats under ett sekel och än idag är det lika relevant. Sedan dess, har ett flertal studier genomförts inom det aktuella forskningsområdet. Norström, Virtanen, Hammarström, Gustafsson och Janlert (2014), presenterar bland annat att arbetslöshet kan ha olika påverkan beroende på olika variabler såsom kön, ålder, utbildningsnivå, inkomster och geografiskt läge. Resultatet av deras studie visade på en negativ effekt på hälsan från arbetslöshet på befolkningen som studerades. Murphy & Athanasiou (1999) beskriver hur den depressiva påverkan är den mest studerade variabeln bland arbetslösa. De presenterar 16 studier som genomfördes mellan 1986-1996 där de försöker sammanfatta de psykiska hälsoeffekterna av arbetslöshet. Studierna ger bra stöd för påståendet att förlust av ett arbete kan ha en negativ inverkan på det psykologiska välbefinnandet hos den drabbade.

Dooley, Fielding och Levi (1996) undersökte förhållandet mellan arbetslöshet och hälsan. I deras studie pekar det mesta mot att en förlust av arbetet påverkar hälsan och välbefinnandet negativt. Arbetslöshet har visat sig leda till en ökad alkohol- och tobakskonsumtion samtidigt som vissa tränar mindre vilket innebär att chanserna ökar markant för att individen ska få hälsoproblem. Studien kom fram till att de som är ekonomiskt sårbara löper störst risk att uppleva stress och få nedsatt hälsa. Denna studie är relevant med tanke på att vårt syfte är att undersöka sambandet mellan en uppsägning och välbefinnandet.

I en forskning som berör Covid-19, arbetslöshet och hälsa så beskrivs pandemin ha utlöst en ekonomisk lågkonjunktur och en snabb oöverträffade snabb arbetslöshet runt om i många länder. Den stora arbetslösheten har en potential att skada både individens och befolkningens hälsa. Många studier visar på att det finns en stark koppling mellan arbetslöshet och negativa hälsoeffekter som sjukdom, självmord, psykisk nöd, depression och missbruk. Dessa effekter, kan påverka det kraftiga antalet ökade arbetslösa med anledningen av Covid-19 (Hensher, 2020).

Som nämnt ovan, har flera studier genomförts för att ta reda på hur arbetslöshet kan ha en påverkan på hälsan. En mycket omtalad socialpsykolog vid namn Marie Jahoda har skrivit flera böcker och gjort flera studier angående arbete och arbetslöshet. Framförallt genomförde Jahoda en sociologisk studie under 1930-talet i den österrikiska staden Marienthal där en textilfabrik skulle läggas ner och därmed skapade arbetslöshet (Jahoda, Marie; Lazarsfeld, Paul F & Zeisel, Hans, 2014). Själva studien var angående psykiska hälsoeffekter kopplat till arbetslöshet. Genom denna forskning identifierade och utvecklade Jahoda en latent deprivationsteori som består av fem aspekter av sysselsättning som arbetslösa saknar. Jahoda (2009) menar att ett arbete innebär att man automatiskt får olika aspekter av erfarenhet som är viktiga för individens psykiska välbefinnande. De fem aspekterna är tidsstruktur, social kontakt, kollektivt syfte, status och aktivitet (s.83f). Trots att Jahodas sociologiska studie är ungefär 90 år gammal så är de fem aspekterna relevanta än idag då de fortfarande används i dagens forskning. Aspekterna kommer att användas dels för att tematisera vårt innehåll och dels för att konkretisera det våra informanter berättar.

Ett annat sätt att betrakta arbetslöshet och dess konsekvenser kan också vara genom Aaron Antonovskys teori Kasam. Antonovsky är främst känd för modellen om det salutogena. Det salutogena perspektivet var ett återkommande ämne under hans liv som forskare. Perspektivet grundar sig i frågan om varför människor överlever och förblir friska trots alla sjukdomar, problem och svårigheter som hen ställs inför (Gassne, 2008). Utifrån detta perspektiv har Antonovsky även utvecklat teorin Kasam (Känsla av sammanhang) som innehåller tre hälsokomponenter, vilka är *begriplighet*, *meningsfullhet* och *hanterbarhet* (Antonovsky, 1996). Enligt Antonovsky behöver en individ dessa komponenter för att känslan av sammanhang ska vara så stark som möjligt. Antonovsky menar att om människan uppfattar världen som begriplig, meningsfull och hanterbar så kommer det leda till välbefinnande. När en individ känner begriplighet så känner hen att utmaningen man ställs inför är förstådd (Antonovsky, 1996). Begriplighet handlar om att en person inte kan hantera stress om man inte känner att man har en tydlig förståelse för karaktären av problemen till hands (Vinje, Langelund & Bull, 2017).

Morrison och Clift (2006) har i deras vetenskapliga artikel presenterat Antonovskys salutogena modell. Där skriver de att meningsfullhet innebär att när en människa uppfattar livet och världen som meningsfull, så kommer hen inte besegras av enskilda negativa händelser. Istället kommer individen beakta dessa händelser som utmaningar, försöka hitta mening i dem och göra sitt bästa för att klara utmaningen med värdighet. Slutligen innebär känslan av hanterbarhet att en person känner att det finns resurser för att klara av de utmaningar hen ställs inför (Antonovsky, 1996). För att hantera olika situationer en människa ställs inför byggs en kapacitet upp och en hög känsla av hanterbarhet vilket innebär att man känner sig som en aktör inför en situation, inte som ett offer (Gassne, 2008). Utifrån ett arbetslöshetsperspektiv är Kasam och dess komponenter värdefulla för att förstå vad som händer med individens välbefinnande vid en uppsägning.

Med utgångspunkt i det salutogena perspektivet av Antonovsky (1979), genomförde Vastamäki, Moster & Paul (2009) en studie där de undersökte förändringar i *känslan av sammanhang* under en sexmånadersperiod. Deltagarna var finska arbetslösa som deltog i ett interventionsprogram vars mål var att få en återanställning. Studiens resultat visade på att deltagarnas *känsla av sammanhang* förstärktes under studiens period. Hos de som fick en återanställning kunde man se positiva förändringar i komponenterna *begriplighet*, *hanterbarhet* och *meningsfullhet* (Vastamäki, Moster & Paul, 2009).

Utifrån tidigare forskning är det bekräftat att arbetslöshet kan påverka individens psykiska och sociala välbefinnande negativt. Arbetslösheten kan påverka människor olika beroende på olika bakgrundsfaktorer som kön, ålder, utbildningsnivå, inkomster och geografiskt läge. När Dooley, Fielding och Levi (1996) undersökte förhållandet mellan arbetslöshet och hälsan pekade det mesta mot att en förlust av arbetet påverkar välbefinnandet negativt. Många studier pekar mot en koppling mellan arbetslöshet och negativa hälsoeffekter. I samband med Covid-19 finns därför risken att den stora arbetslösheten kommer ha en potential att skada både individens och befolkningens hälsa (Hensher, 2020). Jahoda (2009) visade genom sin deprivationsteori att arbetslösa har en brist på fem latenta funktioner som kan bidra till att de upplever psykisk ohälsa. Individer som har en anställning, uppfyller psykologiska behov som kommer att bidra till god hälsa och ett bra välbefinnande. Som skrivit ovan, har vi även valt att betrakta uppsägningens konsekvenser på välbefinnandet utifrån Antonovskys *kasam* och det salutogena perspektivet (1996). De tre komponenterna *begriplighet*, *meningsfullhet* och *hanterbarhet* är enligt Antonovsky, faktorer en individ behöver för att man ska må bra. Vastamäki, Moster & Paul (2009) visade i deras studie att deltagarna som var arbetslösa som sedan fick en återanställning, fick en ökad *känsla av sammanhang*. Av denna anledning, kan vi se att det finns ett starkt samband mellan de tre komponenterna och en människas välbefinnande.

Med den tidigare forskningen i beaktning, är vår intention därför att ta reda på hur välbefinnandet påverkats hos kabinpersonal som blivit arbetslösa på grund av Covid-19.

4. Begreppsdefinitioner

I detta avsnittet presenterar vi centrala begrepp och dess definitioner som vi anser vara betydande för vår studie. Läsaren kommer därför i ett tidigt stadie ha förståelse för vår tolkning av begreppen som används genom hela arbetet. Begreppen som kommer förklaras är *psykisk hälsa, social hälsa, arbetslöshet, välbefinnande*. Psykisk och social hälsa samt välbefinnande är mycket omfattande begrepp, som inte endast kan definieras i några få stycken. Vår avsikt med de korta definitionerna är att läsaren ska introduceras och ha lite kunskap i hur vi som författare tolkat detta omfattande begrepp.

4.1 Psykisk hälsa

Den psykiska hälsan är grunden för våra känslor, tänkandet, kommunikationen, lärandet, motståndskraften och vår självkänsla. Förutom dessa faktorer, anses även den psykiska hälsan vara nyckeln till relationer, personligt och emotionellt välbefinnande (American Psychiatric Association, 2018). Psykisk hälsa kan delas upp i två kategorier och kan därför förklaras som ett paraplybegrepp som både omfattar en god psykisk hälsa och psykisk ohälsa. Den positiva psykiska hälsan kan sägas kännetecknas av hur man lyckas balansera sina positiva och negativa känslor. Lyckas man med detta, kan en god psykisk hälsa uttrycka sig i att man känner en tillfredsställelse i livet, man har goda relationer och att man känner njutning, lust och lycka (Folkhälsomyndigheten, 2020).

Psykisk ohälsa däremot, omfattar olika områden med varierande allvarlighetsgrad och varaktighet. Det kan definieras som förändringar i ens tänkande, känslor, beteenden eller i en kombination av dessa. Psykisk ohälsa kan vara allt ifrån att man upplever en mild form av nedstämdhet eller orolighet till större besvär som kan komma uttrycka sig i depression, ångest eller schizofreni (Folkhälsomyndigheten, 2020).

4.2 Social hälsa

Social hälsa kan definieras som vår förmåga att interagera och skapa meningsfulla relationer med andra. Det handlar även om hur lätt vi kan anpassa oss i sociala situationer. Sociala relationer påverkar bland annat den psykiska och fysiska hälsan. Därför är sociala faktorer en viktig aspekt att ta hänsyn till när man ska studera ett ämne som berör människans välbefinnande (HIF, 2021). Inom ett arbete kan den sociala hälsan handla om att man har kollegor och chefer som man trivs med, att man känner tillhörande till organisationen man arbetar för och att man känner att man är med och bidrar till arbetsgruppen eller organisationen.

4.3 Välbefinnande

Känslan av glädje och välbehag hänger ofta samman med människans välbefinnande. Glädje kan definieras som ett tillstånd av välbefinnande som kännetecknas av dominanta känslor av belåtenhet som förvandlar känslan av tillfredsställelse till ren lycka. Vad vi mest kommer

fokusera på är människans subjektiva känsla av sitt välbefinnande. I allmänhet handlar subjektivt välbefinnande mer om en viss nivå av glädje som pågår en längre period än av tillfälliga känslor som väcks i samband med olika händelser (Warr, 2007). Viktiga faktorer som påverkar välbefinnandet är exempelvis människans arbete, familjesituation, hälsa och fritid (Warr, 2007). I denna studie ligger vårt fokus i hur arbetet påverkar människans välbefinnande och vilka specifika faktorer som arbetet bidrar med som främjar välbefinnandet hos diverse person. För att konkretisera begreppet ytterligare kommer vi ta hjälp av Aaron Antonovskys teori Kasam. Teorin innefattar tre komponenter vilka är begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. Antonovsky belyser att om en individ känner dessa tre komponenter inför sin livssituation eller enskilda situationer som man ställs inför så ökar chansen för att individen ska må bra. Kasam introduceras mer utförligt i nästa avsnitt, "tidigare forskning".

4.4 Arbetslöshet

Enligt Jahoda (1982), har det funnits en förvirring angående hur begreppet *arbetslöshet* kan definieras och menar på de olika definitionerna av begreppet varierar från land till land. Enligt statistiska centralbyrån (SCB), innebär arbetslöshet att det finns människor som kan arbeta, men inte har någon typ av sysselsättning. Alltså, personer som inte har ett arbete men som kan arbeta och aktivt söker arbeten definieras som arbetslösa (SCB, uppdaterad: 2021-03-25) Arbetslösheten i Sverige kan variera, och mycket beror på det ekonomiska läget i Sverige och övriga världen (ibid). Att en individ kan bli arbetslös kan det bero på många olika faktorer. Främst handlar det om hur det ekonomiska läget ser ut i respektive land och i övriga världen. Enligt SCB, kan kriser påverka arbetslösheten och menar just på att Sveriges arbetsmarknad drabbades hårt under 2020 med anledning av coronaviruset och därmed steg arbetslösheten ((SCB, uppdaterad: 2021-03-25). Andra faktorer till arbetslöshet kan exempelvis handla om att personen har en låg utbildningsnivå, saknar tidigare arbetslivserfarenhet och därför får det svårt att söka arbeten, att få arbeten är tillgängliga inom ett speciellt yrke man riktar sig mot eller att yttre omständigheter orsakar en arbetsförlust. Arbetslöshet kan i sin tur innebära en vardag utan sysselsättning vilket kan påverka välbefinnandet hos den berörde.

5. Metod

5.1 Val av metod

Vi har valt att genomföra en induktiv studie med en kvalitativ inriktning. Genom intervjuer har vi undersökt konsekvenserna av uppsägningen hos kabinpersonal som med anledning av covid-19 blivit av med sina arbeten. För att genomföra studien har vi valt att använda oss av den kvalitativa forskningsmetoden intervjuer. Denna forskningsmetod ger intervjupersonen utrymme att förklara sina tankar om forskningstemat och gör det möjligt för intervjuaren att tolka och finna meningsbärande ord i materialet (Nilsson, 2015, s.149). Anledningen till att vi

valde denna forskningsmetod var för att vi djupgående ville komma närmare informanternas tankar. Alvesson (2011) redogör för att kvalitativa intervjuer i regel är mer öppna för vad intervjupersonen tycker är relevant och intressant kring det problemområde som studeras. Vidare menar Alvesson att forskare som förespråkar intervjuer oftast är intresserade av intervjupersonernas erfarenhet, kunskaper, ideér och uttryck och genom detta, få fram “rika berättelser” (s.9). Alvesson (2011, s.19) redogör för olika ståndpunkter forskare kan ha i förhållande till deras intervjuer. En av dessa är ståndpunkter kallas för romanticism (Alvesson, s. 22). Romanticism kännetecknas genom att intervjupersonen har mer frihet att uttrycka sig på ett autentiskt sätt, vilket kommer leda till att personen kommer tala mer öppet och mer förtroendefullt. Det här leder i sin tur att vi som intervjuar, får möjlighet att komma närmre personens “inre värld” i form av känslor, ideér, avsikter eller upplevande av den sociala verkligheten. Här behöver vi som forskare ha en mer öppen intervju för att på så sätt kunde utveckla en social relation med intervjupersonen så att personen känner sig bekväm (ibid).

5.2 Deltagare

Först och främst har vi valt ut deltagare utifrån ett bekvämlighetsurval. För att sedan få tillgång till fler deltagare har de första deltagarna hänvisat oss till andra tidigare kabinpersonal som också blivit uppsagda på grund av Covid-19. Detta kallas för ett snöbollsurval. Nilsson (2014) presenterar att ett snöbollsurval används där man ber en informant att identifiera en annan informant som i sin tur kan peka vidare till nästa (s. 152f). Genom detta tillvägagångssättet har vi kunnat genomföra tillräckligt många intervjuer som ansågs vara lämpligt för vår undersökning. För att tillhandahålla så rik information som möjligt ville vi uppnå en variation i urvalet. Detta gjorde vi genom att genomföra intervjuer med både män och kvinnor med åldersskillnader, olika antal år inom branschen och varierande arbetslivserfarenheter. Vi genomförde åtta intervjuer med fyra män och fyra kvinnor och åldern varierade mellan 24 år och 60 år. Bland våra informanter fanns även en skillnad i hur länge de hade arbetat som kabinpersonal.

5.3 Intervjuguide

Vid intervjuerna utgick vi från en intervjuguide. Vi konstruerade den med syftet att den skulle hjälpa oss ha kontroll över intervjun och ställa följdfrågor som är av intresse till vår studie. En intervjusituation är en komplex interaktion, och därför ställs krav på intervjuaren. För att få intervjupersonen till att känna sig bekväm så att personen kan prata öppet, krävs aktivitet från intervjuaren. Vi inledde med uppvärmningsfrågor i hopp om att intervjupersonerna skulle känna sig bekväma i intervjusituationen. Därefter var vi ute efter “rika berättelser” där personliga och känsliga ämnen undersöktes och där ville vi att respondenten skulle reflektera och berätta om sina tankar kring konsekvenserna av uppsägningen vilket kan kännas utmanande att göra. Avslutningsvis använde vi oss av kompletterande frågor som vi ansåg vara nyttiga för oss och vår studie i de fall som vi ville ha mer information från våra informanter.

5.4 *Datainsamling*

Intervjuerna har skett digitalt med anledning av Covid-19. Samtliga intervjuer har spelats in för vidare transkriberingar av intervjuer för att sedan utföra vårt analysarbete. Inspelningarna gjorde vi endast vid godkännande från respektive intervjuperson och de raderades efter att transkriberingen var färdig. Samtliga intervjuer pågick ungefär 45 minuter.

Nilsson (2014) presenterar att intervjuens känslighet kan testas genom övning. Det här kan man exempelvis göra genom att man spelar in en intervju. Tanken är att man utifrån den inspelade intervjun ska analysera intervjun och se hur man integrerar med intervjupersonerna med sitt kroppsspråk, tonfall och frågor (s.164). Genom att genomföra en pilotintervju som vi spelade in, kunde vi se hur vi integrerade med intervjupersonen. I vår pilotintervju testade vi våra frågor för att bedöma de meningsfulla och bärande begrepp som vi fick ut genom intervjun. Genom vår pilotintervju kunde vi se att frågornas formulering och struktur var tydlig och passande för studien. Därför kunde vi också använda frågorna till resten av intervjuerna. Pilotintervjun inkluderades i studien. Alvesson (2011) gör gällande att en intervjusituation kan vara ganska komplicerad och presenterar hur man kan hantera dessa situationer. På så sätt etableras en god och nära kontakt vilket kan bidra till att intervjupersonen öppnar upp sig (s.43f.) Detta lyckades vi med genom att bland annat använda oss utav uppvärmningsfrågor. Enligt Nilsson (2014) kan just den här typ av förberedelsefas leda till att intervjupersonen känner sig bekväm med intervjusituationen och med att uppriktigt berätta om de upplevelser som vi efterfrågar (s.156). Vi inledde intervjuerna med att presentera oss, ge information om studien och ställa neutrala frågor vilket enligt Alvesson (2011) är viktigt när man försöker etablera en samarbetsrelation (s.63). En annan lösning är att använda mer än en forskare i intervjun där den ena ställer frågor och den andre agerar som observatör för att ha en överblick över det som händer (Alvesson, 2011, s. 43). En negativ aspekt av att vara fler än en intervjuare som är närvarande under intervjun, är enligt Alvesson (2011) att intervjupersonen upplever en ökad social komplex situation. Då blir personen ett föremål för en passiv iakttagelse och därför kan intervjun upplevas som ett polisförhör (s.44). Vi har testat att både ha enskilda intervjuer och intervjuer där vi båda är med. Fördelen med att båda deltog vid intervjun var att personen som observerade kunde flika in ifall det behövdes.

Till vår datainsamling har vi ställt oss fundersamma inför det representationsdilemma vi stått inför. Vi har våra tolkningar av de begrepp vi använt men informanterna har egna tolkningar av begreppen vilket innebär att vår verklighet stämmer överens med deras. Deras val av berättelser, begrepp och ord leder till att vi behöver tolka det som sägs och det har vi gjort genom att ställa kontroll- och följdfrågor på informanternas svar.

5.5 *Dataanalys*

Efter att materialet insamlats av samtliga informanter, transkriberades intervjuerna. Sedan gick vi vidare för att genomföra en innehållsanalys, vilket enligt Elo & Kyngäs (2008) är att analysera skriftliga, verbala eller visuella kommunikationsmedel. Delar av denna innehållsanalys är lik den Lindgren (2014) presenterar. Här introduceras stegen kodning,

tematisering och summering. I vårt analysarbete har vi använt oss av kodning och tematisering. Lindgren beskriver kodning som steget då man gör det insamlade materialet mer hanterbart (s.37). För att göra vårt material mer hanterbart kodade vi materialet genom att göra en uppsättning av meningsbärare. Efter kodningen gick vi över till tematisering då vi med utgångspunkt i de koder vi skapat hittade samband och mönster som vi uppfattade som betydelsefulla (Lindgren, s. 40). Vårt mål med innehållsanalysen var att identifiera olika teman som har koppling till den psykiska och sociala hälsan. Vår studie är som ovan nämnt induktiv och därför ville vi hitta teman utifrån informanternas berättelser. Därutöver fann vi även stöd från relevant litteratur och vetenskapliga artiklar. Vårt analysarbete gjorde det möjligt för oss att vi identifiera fem teman som vi använt oss för att presentera studiens resultat. Dessa teman är *identitet och livsstil, självkänsla, socialt sammanhang, ekonomi och struktur i vardagen*.

5.6 Forskningsetiska utgångspunkter

För att våra informanter ska känna sig bekväma med att medverka i vår studie har vi hanterat de etiska forskningsfrågorna som vi ställdes inför. Vi lade stor vikt på att försäkra våra deltagare att vi behandlade deras medverkande med samtyckes-, konfidentialitets-, informations- och nyttjandekravet. Dessa fyra etiska krav kommer från vetenskapsrådets rapport gällande forskningsetiska principer (2002). Samtyckeskravet hanterade vi genom att varje deltagare ska vara införstådda med att de inte är tvungna att delta i studien och att de vid vilket tidpunkt som helst kunde bestämma sig för att inte längre medverka. Konfidentialitets- och informationskravet behandlade vi genom ett informationsbrev innan intervjuerna genomfördes där deltagarna fick informationen om studiens syfte. De fick även veta om att vi, vid godkännande, skulle spela in intervjuerna för att kunna transkribera och sedan utföra en analysprocess av materialet. Därutöver ville vi att deltagarna skulle vara medvetna om att inga obehöriga kommer ha tillgång till det inspelade materialet och att de genom hela studien skulle vara anonyma. Slutligen hanterade vi nyttjandekravet genom att informera deltagarna om att uppgifterna till dem endast användas till forskningsändamål.

6. Resultat

Sammantaget visar vår analys att de teman vi identifierat hänger samman med graden av välbefinnande. Våra teman är faktorer som på både kort och lång sikt kan påverka den psykiska och sociala hälsan. Resultatavsnittet utgår från dessa fem teman och de är: *identitet och livsstil, självkänsla, socialt sammanhang, ekonomin och struktur i vardagen*. Våra teman kommer belysas med citat från intervjuerna.

6.1 Identitet och livsstil

I vår analys visade det sig att informanterna uppskattade den livsstilen som arbetet som kabinpersonal medförde. Livsstilen gjorde även att de identifierade sig med yrket. Anledningen till detta är bland annat den ekonomiska aspekten och livsstilen som innebär att man under arbetstid får resa samt att man får upptäcka mycket under sin fritid. Möjligheterna

som kabinpersonal får i form av resor visade på att flera informanter betraktade flygandet som en del av dem. När livsstilen och identiteten togs ifrån våra informanter visade det sig även att välbefinnandet påverkats på ett negativt sätt.

“Absolut absolut, just det här med att i och med din livsstil för man identifierar sig liksom såhär med flygandet så där håller jag helt med, och visst om man kollar på vad man tjänade mot vad man jobbade så var det ju jättebra, man hade ju mycket tid över.”

“Sen fick vi ett mail om att lämna tillbaka uniformerna, alltså hela jag kraschade och förstördes. Jag saknar att ta på mig min uniform och mina klackar”.

Vad som tydligt framkom ur vår analys är att arbetet som kabinpersonal inte passar alla. Flera informanter såg livet med att ständigt vara hemifrån, att upptäcka och utforska andra ställen världen över som något motiverande. Det var en återkommande anledning bland flera informanter till varför man valt just detta yrke. En informant förklarade att arbeta som kabinpersonal innebär att du behöver ha en viss personlighet där framför allt resandet skiljer sig från det “vanliga” livet.

“Jag ska säga så här, min syster då, hon sa så till mig “jag skulle aldrig vela ha det jobbet, jag skulle aldrig vilja leva det livet” och så är vi, det skiljer två år mellan oss systrar så man är olika och dem blir inte långvariga på inom yrket som känner så, det funkar inte.”

Yrket som kabinpersonal innebär även ett liv där man inte sitter vid ett skrivbord flera timmar om dagen och att man har varierande arbetstider. Dessutom är man hemifrån stora delar av dygnet och man får framför allt upptäcka mycket runt om i världen. Informanterna pekade på att livsstilen med att ofta vara iväg passade deras liv och alla spontana resor som arbetet tillåter var något som man tog vara på. Livsstilen som kommer till följd av ett arbete som kabinpersonal var någonting alla uppfattade som motiverande. Detta ledde enligt informanterna även till välbefinnande i livet utanför arbetet.

“Vi jobbade 5, lediga 4 och sen hade vi ju dem här ID-biljetterna så vi reste nästan gratis så när man var ledig 4 dagar kunde man dra ner till Spanien till exempel och lira golf, man kunde ta spontanare, en weekend liksom här och där och sen tjäna man ju bra också. Man hade en skön livsstil liksom man.. spontant, mycket spontant resa hit resa dit så att nej jag gillade den livsstilen. Det var perfekt”

“Sen själva det att man får se så himla mycket, asså jag har liksom åkt till jättemånga nya städer som jag inte varit i innan, vi hade ju övernattning på alla ställen så vi kan ju alltid upptäcka och sånt så det var det som man bara “wow det här är mitt jobb” att upptäcka och se liksom t.ex. golden bridge en dag... sen ja du vet bara det här det är mäktigt hela känslan”

Livsstilen medför även nackdelar för de som arbetar som kabinpersonal. På grund av de oregelbundna arbetstiderna är det svårt att skapa rutiner. När informanterna tänker tillbaka ser dem en rolig tid i livet bakom sig och menar att fördelarna överväger nackdelarna.

“Det var väldigt bra, det är ett väldigt enkelt liv och det är enkelt att tycka om det livet. Jag brukar säga att det finns ungefär 51 fördelar och 49 nackdelar, som det är det det tippas över på. Det är ju mycket till exempel sömnbrist, säkerhet hela tiden vilket kan vara ett stressmoment för det är ju en väldigt utsatt miljö. Så mycket stress, sömnbrist, mycket psykiska påfrestningar som att vara borta

mycket hemifrån, man är inte lika närvarande kanske. Fördelarna är ju då att man har sjukt bra kollegor, man får resa iväg, man får se väldigt mycket och man får träffa mycket människor och så”.

6.2 Självkänsla

Från vårt analysarbete har det framkommit att uppsägningen har haft en påverkan på informanternas självkänsla. Självkänslan påverkar i sin tur den inre drivkraften och motivationen vilket kan uttryckas i olika former. Depression, ångest och oro är exempel på uttryck som informanterna använde sig av för att förklara hur de mår efter uppsägningen. När självkänslan påverkas, visade informanterna tydligt att deras välbefinnande också drabbades.

“Jag var den enda arbetslösa av mina vänner och jag bara satt hemma och gjorde ingenting och såg att alla mina andra kollegor hade A-kassa och lever livet, + löneförsäkring så där satt jag hemma och hade ingenting att göra, förlorat mitt jobb och kände mig faktiskt ganska värdelös stora delar av året”.

“Ja asså efter detta blev jag deprimerad och började gå på antidepressiva efter att jag blev uppsagd, så det tog väldigt hårt på mig”.

Eftersom självkänsla handlar om hur man upplever sig själv som person, kan vi utifrån citaten se att uppsägningarna haft en stor inverkan på informanternas självkänsla. Att de upplevde sig som värdelösa visar på en svag självkänsla vilket påverkar välbefinnandet. Vad vi också har kunnat se genom analyserna, är att de har behövt begripa hela situationen innan de valt att söka sig till nya utmaningar.

“Om inte allt detta hade hänt så hade jag bara varit kvar i flygbranschen och inte kunnat testa saker jag alltid velat göra, som att kanske börja plugga, jobba andra yrken, fokusera på mig själv”.

“Och sen mår jag mycket bättre och sen känns det nu som att när jag verkligen haft tiden till att kunna förbättra mig själv så känns det mycket bättre och idag mår jag mycket mycket bättre än vad jag gjorde för ett år sen. Det har verkligen varit positivt i det hela”.

Som vi kan se från citaten ovan, har deras självkänsla inte enbart försämrats. Det har dock krävts en tidsperiod för informanterna att begripa situationen, och sedan söka sig till nya utmaningar och därav kunna få ett lyft i deras självkänsla. Men trots att de gått vidare i sina liv har vi bland flera informanter kunnat se att de fortfarande saknar yrket som kabinpersonal.

“Jag mår bra idag och har det jättekul på mitt nya jobb, men jag är inte mig själv. Jag är inte den jag vill vara. Jag är absolut inte där jag vill vara, absolut inte”.

“Så jag mår som då fast med en sorglig längtan tillbaka till det där och jag hoppas att det kommer igen i slutet på 2021 eller början på 2022 ska det vara så pass ordnat, och att våra kontrakt inte sägs upp på resurspoolen innan det”.

Samtliga informanter hamnade i en tuff situation när de blev uppsagda på grund av Covid-19. Beroende på vem man är, hanterar man svåra situationer på olika sätt. Det fanns informanter som inte hittade någonting meningsfullt med sin vardag i början av deras uppsägning. Däremot fanns det även informanter som omedelbart skaffade sig en rutin i sin vardag, trots arbetslösheten.

“Jag ser alltid till och skaffa mig en vardag, rutiner i den, jag går upp vid 6 på morgonen, ligger kvar och fundera ut lite nya kapitel i min bok och vad ska hända med dem osv, sen går jag upp. Det är det som gjort att jag idag mår bra”

“Hela den livsstilen bara försvann och så sitter man hemma och gör verkligen ingenting och det har varit en stor omställning alltså. Ganska deprimerande faktiskt.”

6.3 Socialt sammanhang

Ur analysen kunde vi se att det fanns en stark koppling mellan arbetslöshet och upplevd avsaknad av den sociala aspekten. Saknaden av det sociala sammanhanget och av kollegor, har haft en negativ inverkan på informanternas välbefinnande. Vad alla informanter hade gemensamt var att de upplevde den sociala och kollektiva aspekten på sina arbeten som något betydelsefullt. Oavsett ålder, kön och erfarenhet menade informanterna att de kände en stor saknad av sina kollegor och en del av dem har lyckats skapa en vänkrets bland sina före detta kollegor som de dagligen har kontakt med. Några av informanterna berättade att kollegorna var en av de främsta anledningarna till varför arbetet hade känts så meningsfullt. De tillbringade mycket tid med sina kollegor, de delade erfarenheter och lärde sig utav varandra oavsett ålder och kön..

“Asså en av mina bästa vänner på jobbet hon var 58 år gammal, kvinna, älskade henne. Asså vi var alla som att gå i första ring i gymnasiet. Det känns som vi alla mentalt var på samma nivå för att vi var alla så här.. livsglädjen fanns där och alla var beresta och alla ville bara ha kul och man öppna upp sig. Man bara sitter där och pratar med varandra och öppnar upp sig och berättar saker som man inte berättat för någon annan”.

Förutom att informanterna kände en stor saknad av kollegorna uppstod även ensamhet för många när de insåg att de eventuellt inte kommer få återvända till sina arbeten. Detta hade påverkat informanternas välbefinnande negativt och de menade på att det sociala livet lider.

“Första månaden var katastrof och tog på mig mycket psykiskt. Jag visste att flygen gick men tänkte “varför fick inte jag flyga”. “Varför fick inte jag ha ansvar över den flighten”. Sen lugnade det sig och allt var okej för man hade så mycket att göra, alla var lediga och hade semester och jag kände mig aldrig ensam. Men när jag väl började känna mig ensam igen blev jag typ så.. jag hamnade i en depression typ. Jag låg i min säng och gjorde verkligen ingenting”.

“Det blir ej samma sak, att åka till jobbet, prata med kollegor och så här saknar man. Det sociala livet lider och har blivit mindre”

6.4 Ekonomin

Den ekonomiska aspekten väger tyngst hos några av våra informanter. Samtliga nämnde någon gång under intervjun de ekonomiska fördelarna med att arbeta som kabinpersonal. Några av deltagarna såg det som en av de främsta anledningarna till varför de just valt detta arbete. Vår analys visar tydligt att stress och oro kring den ekonomiska situationen har uppkommit i samband med uppsägningen. De ekonomiska förutsättningarna har försämrats vilket har påverkat välbefinnandet negativt.

“Väldigt bra lön. O t.ex. jag som singel, bor själv, inga husdjur, ingenting, ingen att försörja bara mig själv, och ha den lönen, det var amazing.”

“Pengamässigt asså det är jättestor skillnad så det har också varit en stressfaktor. Att man inte tjänar den summan man gjorde innan. För jag bor i en lägenhet som ändå är ganska pricy liksom för att bo själv så att det har varit stress faktiskt”

Det fanns dock även de informanterna som berättade att de inte brydde sig om att gå miste om den lönen som de tidigare haft. Detta beror enligt många av informanterna på att de haft tidigare arbetslivserfarenhet med sämre lön. Detta gjorde så att de kunde hantera situationen på ett bättre sätt nu när deras ekonomiska förutsättningar förändrats igen. Detta kan jämföras med yngre informanter som inte hade lika mycket tidigare arbetslivserfarenheter. Dessa individer har därmed haft större problem att begripa och hantera de ekonomiska utmaningar som de ställdes inför.

“Jag tror det är värre för dem yngre som hade yrket som sitt första jobb, som inte upplevt att ha en vanligt knegarlön. Jag tror det är värre för dem där man får komma till ett jobb och tjäna 10.000 mindre. Jag har ändå jobbat i 7 år med vanlig lön på ett annat ställe så jag vet. När jag tappa lönen på bolaget så visste att jag att jag inte kommer tjäna samma lön. Så jag visste redan, och jag är ganska bra på att anpassa mig efter vad jag tjänar. Så för mig, var det inte så tufft”.

“Alltså, absolut känner jag en stor saknad och att ha denna ekonomiska självständigheten, den ekonomiska tryggheten, Jag har ingen A-kassa eller ingenting så jag fick leva på mina sparpengar”.

6.5 Struktur i vardagen

I frågan om struktur, så framgår det av analysen att kabinpersonalens välbefinnande drabbades vid uppsägningen bland annat på grund av bristen på struktur i vardagen. Vid anställning, beskrev informanterna att de hade en god struktur i sina liv och på sina arbeten. Schema, arbetstider och sysselsättning var anledningen till att de upplevde en god struktur på sina arbeten. Av den här anledningen kunde många planera sina liv på ett bra sätt. När uppsägningarna skedde, uppstod en stor omställning för majoriteten av informanterna och deras vardagliga liv vilket påverkade deras psykiska och sociala hälsa på ett negativt plan.

“Asså jag tog väldigt väldigt hårt på det här med att jag blev av med jobbet. För man var ju tvungen att lägga om en helt annan plan. Och jag tycker om liksom att ha allt planerat framför mig. Så jag tog väldigt väldigt hårt på det för jag ba “shit vad ska jag göra nu” så går man runt och är arbetslös och spenderar skitmycket pengar för man har all tid i världen så det var ju bara skit alltså”.

Att arbeta som kabinpersonal innebär att ingen dag är sig lik. Att gå från detta livet till att istället arbeta med något där man gör samma sak varje dag och arbetar åtta timmar om dagen varje vardag, innebar en stor omställning. Detta gjorde så att den psykiska hälsan drabbades.

“Rätt mycket ångest där i början asså fyfan jag tyckte det var skitjobbigt. Ta sig ut till arbetet.. bara det liksom. Men ja då börja 8.. sluta klockan 5.. hemma klockan 6.. man är helt slut man orkar knappt träna och sen var det bara äta sen var det o lägga sig sen upp igen och.. det var mycket ångest där.

Sammanfattning

Resultatet visar att informanterna saknar arbetet som kabinpersonal. Många identifierar sig fortfarande med arbetet och samtliga vill återvända till arbetet så fort chansen ges även om många funnit nya utmaningar och gått vidare i sina liv. Det har visat sig att identiteten och livsstilen varit faktorer som skapat en positiv självkänsla hos våra informanter. I samband med uppsägningen skulle även deras självkänsla påverkas negativt. Vad vi kunde se var att det fanns olika faktorer till varför arbetet uppskattades så mycket. De mest framträdande faktorerna var den ekonomiska faktorn och den sociala aspekten som arbetet medförde. Informanterna hade bra löner när de arbetade som kabinpersonal och därför hade dem också en livsstil som de inte har råd med idag. Vidare berättade samtliga informanter att saknaden av deras före detta kollegor är stor vilket får dem att må sämre. Likt alla andra arbeten, finns nackdelar även i detta arbete. Informanterna nämnde att arbeta som kabinpersonal kan både vara psykiskt och fysiskt påfrestande vilket kan uttrycka sig i sömnbrist, brist på rutiner i vardagen och långa arbetsdagar. Trots de negativa aspekterna av att arbeta som kabinpersonal, var det inget som hindrade personalen att vilja fortsätta arbeta inom yrket. De ekonomiska fördelarna, de sociala aspekterna och livsstilen med att arbeta som kabinpersonal vägde över de negativa konsekvenser. Majoriteten av informanterna menade på att det inte var en tvekan om att det var värt allt slit för att de i slutändan uppskattade arbetet så pass mycket. När uppsägningen var ett faktum hamnade många av informanter i någon form av depression vilket nu i efterhand har gjort att de känner sig starkare mentalt och de berättade att de har varit tvungna att ta tag i sin psykiska hälsa. En annan positiv aspekt som framkommit ur våra intervjuer är att informanterna berättade att de nu haft tiden och orken till att utföra andra aktiviteter. Exempel på sysselsättningar som nämns är att börja studera, renovera och att testa på nya yrken.

7. Diskussion och slutsats

7.1 Metoddiskussion

Valet av metod till vår studie har varit kvalitativa intervjuer och det har varit till vår fördel för studien eftersom vi närmat oss informanterna på ett djupare plan vilket gjort det möjligt för oss att införskaffa relevant material. Innan studien genomfördes diskuterade vi vilka metoder som kunde användas och avfärdade en kvantitativ metod i form av exempelvis enkäter då vi

la stor vikt i att kunna ställa följdfrågor som är relevanta utifrån informanternas svar. Därutöver diskuterade vi även möjligheten att använda fokusgrupper som komplement till våra kvalitativa intervjuer. Detta hade gett oss en inblick i hur informanterna resonerar i samspel med andra personer som också blivit uppsagda på grund av Covid-19. Trots det genomförde vi ingen fokusgrupp då vi såg problem med att hitta en lämplig tid där alla informanterna hade kunnat delta. Vi var dessutom intresserade av varje individs enskilda uppfattningar och tankar och inte en kollektiv förståelse. Vid fokusgrupper främjas interaktioner och diskussioner mellan deltagarna där de utbyter erfarenheter, åsikter och synpunkter (Ivanoff & Holmgren, 2017 s. 18f). Som tidigare nämnt, ville vi genom våra intervjuer närma oss informantens "inre värld" i form av känslor, ideer, avsikter eller upplevelsen av den sociala verkligheten. Därför eftersträvade vi att förhålla oss till intervjuemetoden *romanticism*. Av den här anledningen, valde vi att strukturera upp vår intervju på ett sådant sätt att vi inledningsvis gav lite bakgrundsfrågor för att få personen att känna sig bekväm. Därefter, var vi ute efter "rika berättelser". För att lyckas med detta bad vi våra informanter om en berättelse kring deras resa från att Covid-19 kom, till där de befinner sig idag. Efter berättelserna, hade vi ett uppnått ett mer "öppet diskussionsklimat" vilket vi utnyttjade genom att ställa kompletterande frågor i hopp om få svar på övriga frågor som vi ansåg vore intressant att få svar på för studiens syfte.

Eftersom intervjuerna genomfördes digitalt bidrar det till att vi har gått miste om icke-verbala signaler i vår kommunikation vilket kan förhindra datainsamlingen. Precis som Chapman & Rowe (2003) skriver, visas vanligtvis deltagarna vid ett videosamtal från mitten av bröstet och därmed gör det svårare för oss som intervjuare att observera vissa icke-verbala beteenden som exempelvis gester. Däremot har de digitala intervjuerna varit tidseffektiva för oss som genomfört intervjun och för intervjupersonen.

För att hitta kabinpersonal som blivit av med arbetet på grund av Covid-19 använde vi oss av ett bekvämlighetsurval och ett snöbollsurval. Ett potentiellt problem med snöbollsurvalet är att deltagarna kan identifiera personer från en och samma bolag eller kollegor som stått dem nära. Då är risken att de informanter som rekommenderas också har upplevt liknande känslor vilket påverkar studiens resultat. Även Lindgren (2014) lyfter detta problem som kan göra studien mindre tillförlitlig (2014, s.153). Han menar att det finns en risk att informanter rekommenderar någon annan informant som delar hennes eller hans verklighetsbeskrivning.

7.2 Diskussion av resultatet

Genom tidigare studier har flera visat på att arbetslöshet kan ha en negativ påverkan på individen (Murphy & Athanasiou, 1999; Dooley, Fielding & Levi, 1996). Även senare studier som undersöker sambandet mellan Covid-19, arbetslöshet och hälsa visade att arbetslösheten kan få effekter i form av sjukdom, självmord, psykisk nöd, missbruk och depression (Hensher, 2020). Genom den tidigare forskningen som tidigare presenterats, fick vi en inblick i hur arbetslöshet kan komma påverka den drabbades välbefinnande. Genom att sedan analysera vårt insamlade material, kunde vi se hur informanternas välbefinnande hade påverkats av arbetslösheten. Vad den tidigare forskningen vi använt oss av har gemensamt, är

att de alla presenterar arbetslöshetens negativa konsekvenser på välbefinnandet. Inför intervjuerna hade vi samlat in kunskap kring det valda ämnet och skapade oss en förförståelse att uppsägningar leder till negativa konsekvenser. Till vår förvåning däremot, påverkades våra informanter inte enbart negativt. Uppsägningen hade öppnat upp för nya vägar och möjligheter och sågs som positivt för informanternas välbefinnande. Våra intervjuer berörde ämnet kring psykiska besvär och precis som tidigare studier visat, kunde vi genom analys se att flera informanter medgav att de, mer eller mindre, varit deprimerade någon gång sedan uppsägningen uppstod. Det vi även har kunnat se, visar även vårt material att informanterna påverkats på olika sätt av uppsägningen. Vad som skiljer dem åt är hur man hanterat, och fortfarande hanterat den tuffa perioden. Det vi vet säkert är att alla människor hanterat tuffa perioder olika och alla hittar sitt eget sätt att hantera sina psykiska och sociala besvär.

Nordström et al (2014), syftade på att arbetslösheten kan ha en olika påverkan beroende på olika erfarenheter såsom kön, ålder, utbildning, inkomster och geografiskt läge. Vi ser inga större skillnader i hur informanterna påverkats av arbetslösheten beroende på om det är en man eller en kvinna. Det som istället spelat stor roll är åldern och vilka tidigare arbetslivserfarenheter man har. Som tidigare nämnt hade arbetslösheten lett till psykiska besvär för våra informanter och anledningen till detta har varierat från person till person. Den vanligast förekommande anledningen som informanterna nämnde är den ekonomiska aspekten som de förlorat. Vi ser ett samband mellan att de yngre informanterna lade större vikt i att de gått miste om den lön de hade när de arbetade som kabinpersonal. Detta tror vi kan bero på bland annat att intervjupersonerna anpassat sin livsstil efter sin inkomst men främst för att de yngre inte hade några tidigare arbetslivserfarenheter. Då dessa personer endast arbetat som kabinpersonal under sitt arbetsliv har de inte upplevt känslan av att inte ha de ekonomiska förutsättningar som arbetet som kabinpersonal medförde. De äldre informanterna som även har mer arbetslivserfarenhet lyfte inte fram den ekonomiska faktorn lika mycket. Detta tror vi beror på att de tidigare arbetat för en sämre lön som de fått anpassa livsstilen efter och denna erfarenhet hjälper dem nu när de gått miste om sin fördelaktiga lön. Något annat som också visat sig bero på åldern har varit hur informanterna uppfattade uppsägningen när den skedde under våren 2020. Vår tolkning är att många av de yngre informanterna såg uppsägningen som semester då den innebar att informanterna skulle ha semester under sommaren. Dessutom antog de flesta att de efter sommaren kommer kunna återvända till sitt arbete. Bland de äldre informanterna så upplevde vi känslan att de inte såg uppsägningen på samma sätt utan de upplevde istället en hög grad av rastlöshet och brist på sysselsättning i deras vardag. Detta tror vi kan bero på att synen på arbetslöshet förändrats genom åren. Förr i tiden ansågs det ligga någon sorts skam i att vara arbetslös och det kan vara något som ligger kvar för de informanter som var över 50 år. Vi reserverar oss för att detta kan vara en tillfällighet men vår empiri visar mot att de yngre såg det som en mer acceptabel situation i att vara arbetslös, med förutsättningen att de klarar sin vardag ekonomiskt.

Jahoda (2009) som utvecklade en latent deprivationsteori under en studie om psykiska hälsoeffekter kopplat till arbetslöshet menade på att arbetslösa saknar fem aspekter av sysselsättning vilket är tidsstruktur, social kontakt, kollektivt syfte, status och aktivitet.

Denna teori bekräftas även hos våra informanter då vi kan se att dessa fem aspekter är faktorer som de nämner i intervjuerna. Flera gånger nämns tidsstrukturen som något de förlorat i samband med att arbetslösheten uppstod. Några menade att de gillade att ha en strukturerad plan i form av planerat arbetsschema så att de kunde planera sitt liv efter hur deras schema såg ut. Flera informanter påpekade att de tappat sin tidsstruktur efter uppsägningarna eftersom de flesta gillade att ha sina arbetsliv planerade men nu gick det inte längre vilket bidrog till psykiska besvär för de. Dessutom fick flera börja arbeta "traditionella arbetstider" som exempelvis 08-17 där tidsstrukturen också nämndes som ett problem då de upplevde känslan att man endast arbetar, äter och sover på vardagar.

Den sociala kontakten och det kollektiva syftet är en stor anledning till att majoriteten av informanterna saknade sitt arbete som kabinpersonal. De menade att arbetet innebar att man kom väldigt nära sina kollegor på kort tid vilket är en faktor som de saknar i sitt liv idag. Uppsägningen har gjort så att de glidit ifrån varandra och de känner en svårighet att hålla daglig kontakt med tanke på att samtliga hittat andra sysselsättningar i sina liv.

Jahoda (2009) benämner status som något som grundar sig i omgivningens syn på personen men detta är inte en faktor som vi kan se hos våra informanter som de reflekterade över. Slutligen berör teorin begreppet aktivitet vilket Jahoda benämner som bristen av att den arbetslöse har regelbundna arbetstider och därmed även en regelbunden aktivitet i sitt liv. Vi tolkar detta som bristen på rutiner som informanterna ständigt återvände till. Flera av dem berättade om att de under våren och sommaren inte känt en brist på rutin då de alltid haft något att göra och för att andra i deras omgivning också haft semester under samma period. Men efter sommaren har de känt att de inte har någon regelbunden aktivitet samtidigt som deras omgivning återvänt till arbetet och det är en aspekt som ledde till psykiska besvär.

Sammantaget visar resultatet på en inriktning mot den salutogena modellen, med en utgångspunkt i Antonovskys *kasam* (1987). Som tidigare nämnt, handlar den salutogena modellen om *känslan av sammanhang* och omfattar de tre huvudkomponenterna *begrifflighet*, *hanterbarhet* och *meningsfullhet* som människan behöver för att ha en känsla av sammanhang, och därmed må bra. Genom att ha arbetat med resultatet, har vi kunnat se samband mellan komponenterna i *kasam* och informanternas välbefinnande. Våra informanter bekräftade att de hade bättre förutsättningar för att må bra när de kände känsla av sammanhang vilket kunde uttrycka sig i olika former.

Informanterna hade efter sommaren 2020 börjat inse att de förmodligen inte kommer återvända till sina arbeten på ett tag eftersom Covid-19 fortsatte spridas världen över. Därav hade informanterna nu en *begrifflighet* över hela situationen. Informanterna kände sig i början av deras permitteringar väldigt oroliga men vad alla hade gemensamt var att de trodde att dem skulle komma tillbaka efter sommaren 2020. Således bedömdes sommaren som en betald semester där det fick tid för återhämtning och de betraktade inte situationen som allvarlig. När de senare inte fick något besked om att de skulle komma tillbaka, var det flera av informanterna som berättade att de kände en stor orolighet och att deras stressnivå ökade vilket beror på att de var oroliga för framtiden. Detta tror vi beror på att de inte hade hunnit begripa hela situationen helt och hållet och därför inte kunna ha en tydlig förståelse av de problem de ställs inför. Den psykiska och fysiska hälsan påverkades negativt för samtliga

informeranter, men efter denna period kände flera att de hade fått en *begriplighet* över vad de ville göra härnäst och hur de skulle gå vidare med sina liv.

Vår uppfattning är att informanterna hade insett hur och varför denna situation uppstått och att det hade nu kunnat *begripa* att deras livssituation skulle förändras snabbt inom de kommande månaderna. Däremot kände de ingen *hanterbarhet* kring exempelvis den ekonomiska och sociala situationen vilket pekar på att en människa inte endast kan känna *begriplighet* över en situation för att de ska må bra. För att få en känsla av sammanhang behöver en individ alltså känna såväl *begriplighet*, *hanterbarhet* som *meningsfullhet*.

När våra informanter fick besked om uppsägning uppstod en situation som behövde handskas med. För detta behövdes en känsla av *hanterbarhet* där de berörda känner att resurserna finns för att hantera situationen. Dessa resurser är utmaningar som exempelvis kan vara ekonomiska, psykiska, sociala eller fysiska. Många av våra informanter berättade att de hamnade i en depression efter att de blev av med sitt arbete. Depressionen uppstod av olika anledningar men för vissa påverkades den ekonomiska situationen enormt vilket ledde till orolighet och psykisk ohälsa. Omställningen från att ha en bra lön till att bli arbetslös eller att gå på A-kassa kändes svårt för flera av informanterna vilket gjorde att de inte kände känslan av hanterbarhet i sitt liv. *Hanterbarhet* handlar om att en människa behöver resurser för att hantera en situation som uppstår. Resurserna behöver dock inte bara bestå av ekonomin utan det kan formella resurser i form av sjukvård eller andra socialtjänster samt informella resurser i form av familj, kollegor eller vänner. I våra intervjuer framkom det att informanterna hade lättare för att hantera deras situation på grund av att de hade kontakt med gamla kollegor som upplevt samma känslor som de själv gjorde.

Vi tolkar våra informanter som att när de kände en hanterbarhet i det som händer omkring dem så ser dem även livet som något *meningsfullt*. Därmed går komponenterna delvis hand i hand där den ena komponenten leder till den andra.

Under våren och sommaren 2020 mådde våra informanter bra. Vi tror att detta beror på att de under denna period kunde umgås med familj och vänner eftersom de också hade semester. Detta gav dem känslan att livet är värt och leva och bry sig om trots att de nyligen hade blivit av med sitt arbete. När hösten 2020 kom var det flera informanter som berättade att de saknade sysselsättning i deras vardag. Detta kan även ses i linje med delar av Jahodas (1982) deprivationsteori då informanterna under denna period saknade *tidsstruktur* och *aktivitet*. Därför påverkades deras välbefinnande till det sämre.

Under samma period var det flera av informanterna som började uppleva ensamhet. Detta tror vi kan bero på individens livssituation då det främst var de yngre och de som inte befann sig i något förhållande som nämnde detta. De äldre informanterna nämnde inte någon gång att de kände ensamhet. Detta tror vi kan handla om att de är mer trygga i sin egen närvaro och inte behöver ha sällskap för att må bra. Tiden gick och flera informanter började så småningom söka efter nya jobb, ha tid för andra aktiviteter och ta tag i saker som de inte hade haft tid för under tiden de arbetade som kabinpersonal. Intill hösten och vintern 2020 var det majoriteten av informanter som hade tagit på sig ansvaret att gå vidare med sina liv och flera av informanterna mådde betydligt bättre nu än vad de gjorde under hösten 2020. Med koppling till komponenten *meningsfullhet*, så började informanterna se uppsägningen som något

positivt, de såg livet som meningsfullt och lät inte besestras av den negativa händelsen av att de blivit av med jobbet som kabinpersonal. Genom att informanterna hade begripit situationen och därför börjat kunna hantera deras problem, kunde de nu betrakta livet som någonting meningsfullt. Detta bekräftas av Aaron Antonovskys Kasam-teori (1979) som bland annat säger att individen behöver känna *begriplighet* och *hanterbarhet* för att kunna se livet som *meningsfullt*. Något viktigt som vi vill poängtera är att informanternas berättelser är den tolkning som vi gjort. Detta har vi gjort utifrån deras ord och begrepp som är en representation av vad informanterna ser som deras verklighet. Med detta sagt är vi ödmjuka inför svårigheterna med representationsdilemmat, dvs med problematiken kring att exakt återge informanternas verklighet.

Slutsats

Studiens resultat att uppsägningar kan påverka individens psykiska och sociala hälsa negativt. Våra informanter har i situationen uttryckt sig i termer av depression, oroligheter och stress vilket även har gjort att de inte haft orken att hitta något annat meningsfullt i sitt liv. Vi har även fått bekräftat att beroende på olika bakgrundsfaktorer såsom kön, ålder och erfarenheter, påverkas individen på olika sätt. Detta har kunnat uttrycka sig genom att de yngre påverkades mer än de äldre när det kom till den ekonomiska aspekten eftersom de äldre hade mer tidigare arbetslivserfarenheter och erfarenheter av ekonomisk hantering. Ett annat exempel är att inga av de äldre informanterna hade hamnat i en depression vilket också kan handla om att man tidigare upplevt fler tuffa perioder och därmed vet hur de ska hantera svåra situationer i livet.

Till vår förvåning, visade det sig att en uppsägning inte enbart leder till negativa konsekvenser för individen. Efter en viss period medgav samtliga informanter att uppsägningen har bidragit till något positivt. Det här har uttryckt sig i att samtliga informanter funnit ro i sina liv, mindre stress, ta tag i andra aktiviteter som de tidigare inte haft tid med, börjat studera eller att de funnit nya arbeten. De menade även att arbeta som kabinpersonal kunde både vara psykiskt och fysiskt utmanande, vilket är områden som de idag reflekterar över något som de inte saknar.

Slutligen tycker vi att, med utgångspunkt i vårt material, att vi har bidragit med ytterligare en pusselbit för framtida forskning inom det aktuella forskningsområdet. Vår studie visar att uppsägningar inte bara leder till negativa konsekvenser för individen. En uppsägning kan även leda till ökat välbefinnande hos den som förlorar arbetet.

8. Framtida forskning

Utifrån vår studie anser vi att det hade varit intressant att studera samma fenomen men med en annan yrkesgrupp. Arbetet som kabinpersonal skiljer sig en del jämfört med andra yrkesgrupper, och har grund av uppsägningarna fått genomgå en stor förändring i livet. Detta eftersom deras inkomst var högre än många andra yrkesgrupper samtidigt som deras livsstil skiljer sig åt jämfört med andra. I våra kvalitativa intervjuer pratade informanterna mycket om att de saknade sin ekonomiska trygghet, deras kollegor och deras livsstil som gav

utrymme för spontana resor. Därför hade det varit intressant att se hur deras välbefinnande har påverkats jämfört med en annan yrkesgrupp som inte har samma förutsättningar som kabinpersonalen hade. Det finns flera andra branscher som drabbats hårt på grund av Covid-19 och många anställda har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist. Exempel på yrkesgrupper som hade varit intressanta att studera är anställda inom restaurang- och hotellbranschen och se hur deras välbefinnande har påverkats.

Referenslista

- Alvesson, M. (2011). *Intervjuer - genomförande, tolkning och reflexivitet*. Malmö: Liber AB.
- American Psychiatric Association. *What Is Mental Illness?*
<https://www.psychiatry.org/patients-families/what-is-mental-illness> (Hämtad 2021-02-20)
- Antonovsky, A. (1996). The salutogenic model as a theory to guide health promotion. *Health Promotion International*.
<https://doi.org/10.1093/heapro/11.1.11>
- Arbetsförmedlingen. (2020). *De fem hårdast drabbade branscherna*. Hämtat från <https://arbetsformedlingen.se/om-oss/press/nyheter/nyhetsarkiv/2020-06-01-de-fem-hardast-drabbade-branscherna>
- Centers for Disease Control and Prevention. (u.d.). Hämtat från CDC:
https://www.cdc.gov/flu/pandemic-resources/1918-pandemic-h1n1.html?CDC_AA_rfVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Ffeatures%2F1918-flu-pandemic%2Findex.html
- Chapman, D. S., & Rowe, P. (2003). The Influence Of Videoconference Technology And Interview Structure On The Recruiting Function Of The Employment Interview: A Field Experiment. *International Journal of Selection and Assessment* .
DOI: 10.1111/1468-2389.00208
- Dahlin-Ivanoff, S., & Holmgren, K. (2017). *Fokusgrupper*. Lund: Studentlitteratur.
- Dooley, D., Fielding, J., & Levi, L. (1996). Health and unemployment. *Annual Reviews - Public Health*.
<https://doi.org/10.1146/annurev.pu.17.050196.002313>
- Eisenberg, P., & Lazarsfeld, P. F. (1938). The psychological effects of unemployment. *Psychological Bulletin*.
 - DOI:10.1037/h0063426.
- Elo, S., & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Wiley Online Library*.
 - <https://doi-org.ezproxy.hkr.se/10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x>
- Folkhälsomyndigheten. *Vad är psykisk hälsa?*
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-sucidprevention/vad-ar-psykisk-halsa/> (Hämtad 2021-02-11)
- Gassne, J. (2008). *Salutogenes, Kasam och socionomer* . Lund: Lunds Universitet .
<https://portal.research.lu.se/ws/files/3077144/1025856.pdf>
- George, T. (u.d.). *HIF - Your health's best friend*. Hämtat från <https://blog.hif.com.au/mental-health/what-is-social-health-definitions-examples-and-tips-on-improving-your-social-wellness>
- Hensher, M. (2020). Covid-19, unemployment, and health: time for deeper solutions? *BMJ*.
<https://doi.org/10.1136/bmj.m3687>

- Hjerem, M., Lindgren, S., & Nilsson, M. (2014). *Introduktion till samhällsvetenskaplig analys*. Malmö: Gleerups utbildning AB.
- Jahoda, M. (2009). *Employment and Unemployment*. New York: Cambridge University Press.
- Jahoda, M., Lazarsfeld, P. F., & Zeisel, H. (2014). *De arbetslösa i Marienthal*. Lund: Arkiv Förlag.
- Morrison, I., & Clift, S. M. (2006). Mental health promotion through supported further education: The value of Antonovsky's salutogenic model of health. *Emerald insight*.
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/09654280610685956/full/html>
- Murphy, C. G., & Athanasou, J. A. (1999). The effect of unemployment on mental health. *Journal of Occupational and Organizational Psychology* .
<https://doi.org/10.1348/096317999166518>
- Nationalencyklopedin, Arbetslöshet.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/arbetsl%C3%B6shet>
(Hämtad 2021-02-02)
- Norström, F., Virtanen, P., Hammarström, A., Gustafsson, P. E., & Janlert, U. (2014). How does unemployment affect self-assessed health? A systematic review focusing on subgroup effects. *BMC Public Health*.
doi: 10.1186/1471-2458-14-1310
- Oinas, M., & Roman, N. (den 30 05 2018). Psykosocial (o)hälsa hos långtidsarbetslösa. Malmö, Sverige: Malmö Universitet.
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1490529/FULLTEXT01.pdf>
- SCB. (u.d.). Hämtat från
<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/arbetskraftsundersokningar/arbetskraftsundersokningarna-aku/>
- Swedavia. (u.d.). Hämtat från
<https://www.swedavia.se/ronneby/for-press/swedavias-trafikstatistik-for-juli-2020-antal-resenarer-minskar-med-87-procent/#gref>
- Transportstyrelsen. (u.d.). Hämtat från
<https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/certifikat-och-utbildning/kabinpersonal/>
- Warr, P. (2007). *Work, Happiness and Unhappiness*. New York: Psychology Press.
- Vastamäki, J., Moser, K., & Paul, K. I. (2009). How stable is sense of coherence? Changes following an intervention for unemployed individuals. *Scandinavian Journal of Psychology*.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.2008.00695.x>
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer*. Vetenskapsrådet.
<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2002-01-08-forskningsetiska-principer-inom-humanistisk-samhallsvetenskaplig-forskning.html>
- Vinje, H. F., Langeland, E., & Bull, T. (2017). *The Handbook of Salutogenesis*. Springer, Cham.
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-04600-6_4
- Worldometer. (u.d.).
<https://www.worldometers.info/coronavirus>

- <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhällets-ekonomi/arbetsloshet-i-sverige/> (hämtad: 2/4-2021)

Bilagor

Informationsbrev

Information om undersökningen gällande uppsägningar för kabinpersonal inom flygbranschen.

Hej!

Våra namn är Daniel Mile och Mirlind Mejzinolli och vi är två studenter som läser på programmet “personal och arbetslivsprogrammet” i Kristianstad högskola. Vi vänder oss till er med anledning av vårt pågående arbete gällande vår C-uppsats.

Detta informationsbrev får du som är aktuell för att delta i vår studie. Den ska handla om de konsekvenser som kabinpersonal inom flygindustrin upplevt när ni blivit uppsagda på grund av Covid-19. Vår avsikt med detta informationsbrev är att informera dig om undersökningen och vad det kommer innebära för dig som deltar i vår studie.

I vår undersökning planerar vi att genomföra intervjuer med 8 deltagare. Urvalet har baserats på ett bekvämlighetsurval, vilket innebär att vi tagit kontakt med personer vi känner eller via någon vi känner. Via dessa personer har vi sedan i avsikt att göra ett snöbollsurval, det vill säga att dessa personer rekommenderar ytterligare personer som anses vara relevanta för undersökningen.

Du som deltar i studien kommer att intervjuas i 45-60 minuter och detta kommer vara till stor hjälp för vår undersökning. Frågorna kommer att innehålla en del allmänna frågor om yrket i

sig, hur det var att arbeta som kabinpersonal för att sedan komma in på frågor gällande pandemin och dess konsekvenser för dig och ditt arbete. Vi kommer därmed behandla frågor om känslor och uppfattningar. Det enda vi förväntar oss av dig som deltagare är att vi får uppriktiga svar kring de frågor som ni väljer att besvara.

Med anledning av Covid-19 kommer intervjuerna ske digitalt. Vi kommer inledningsvis be varje deltagare om tillåtelse för inspelning för vidare analysarbete. Inspelningen kommer endast användas i syfte att transkribera intervjun i efterhand för att vi ska kunna analysera vårt material på ett bra sätt.

Vi kommer att behandla ert medverkande med samtyckes-, konfidentialitets-, informations- och nyttjandekravet. Detta innebär att ni som deltagare inte är tvungna att vara med i studien och när som helst kan ni bestämma er för att inte längre medverka. Inga obehöriga kommer att ha åtkomst till det inspelade materialet och ni som medverkar kommer att vara anonyma genom hela arbetet. Slutligen vill vi poängtera att er att all material som vi införskaffar endast används till forskningsändamål. Efter att arbetet är klart kommer ni som deltagare naturligtvis få ta del av studien i sin helhet och all material vi införskaffat som exempelvis intervjuerna kommer att raderas.

Intervjuguide

Introduktion

1. Hej! Introducera oss och prata allmänt
2. Som du såg i informationsbrevet så kommer vi fråga dig om vi får spela in intervjun för att kunna transkribera i efterhand sen ta bort materialet, är det ok för dig?
3. Skulle du kort kunna presentera dig själv?
4. Utbildning// Tidigare arbetslivserfarenhet
5. Hur kommer det sig att du började arbeta inom flygbranschen? Bolag? Hur länge? Kollegorna?
6. Vad tyckte du om det livet, att vara borta en del osv? Saknar det?
7. Hur upplevde du din arbetsplats? Klimat? Situation? Belastning? Arbetstider?

Information om vår studie

8. Skulle du kunna ge oss en liten berättelse om dina tankar kring hela resan från det att pandemin kom samhället till där du befinner dig idag, hur har dina tankar gått och vad har du känt?

Stödfrågor

9. Hur fick du besked om att du skulle bli uppsagd? → När? Förståelse?
10. Hur har uppsägningen påverkat dig?
11. Hur mår du generellt idag jämfört med när du arbetade i flygbolaget?
12. Upplever du psykiska besvär som orsakats på grund av pandemin eller uppsägningen?
13. Vad är det du känner att du saknar nu jämfört med innan uppsägningen?

Avslut - Övriga frågor?

